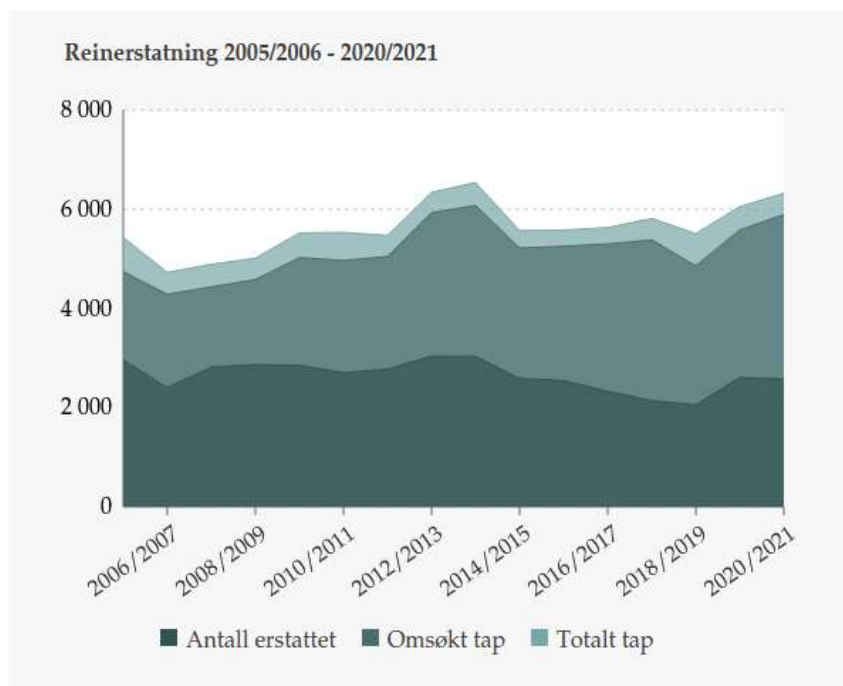

Innspill til rullering av forvaltningsplan 2023, Rovviltnemda region 6.

Gaske Dajven båtsoe Tjilte/ Nord Trøndelag reinsamelag (GDBT/NTR) kommer med innspill til rullering av forvaltningsplanen.

Evaluering av nåværende plan:

GDBT/NTR ser at nåværende plan ikke er god nok til at reindriften i Nord Trøndelag reinbeiteområde (N-T rbo) ikke er på et bærekraftig nivå. Tapstallene er alt for høye, og har økt siden siste rullering av forvaltningsplanen.

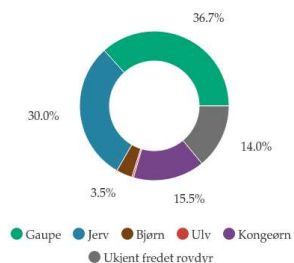

Tap av rein i Nord-Trøndelag reinbeiteområde. Kilde rovdatab.no

Andelen av tap til spesielt jerv og bjørn har økt de siste tre årene, sammenlignet med de tre årene før. Økningen i jervetap kan ha sammenheng med innskrenkningen i jervesonen som ble gjort under rullering av forvaltningsplanen i 2018.

Antall dyr erstattet og skadevolder

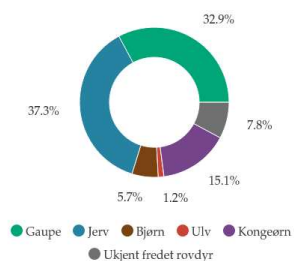
Art	Kalv	Okserein	Simlerein	Kjørierein	Totalt erstattet	Andel av totalt tap
Gaupe	1 810	107	654	1	2 572	36.7 %
Jerv	1 557	66	478	0	2 101	30.0 %
Bjørn	238	0	5	0	243	3.5 %
Ulv	25	0	1	0	26	0.4 %
Kongeørn	1 053	0	32	0	1 085	15.5 %
Ukjent fredet rovdyr	767	31	183	0	981	14.0 %
Totalt	5 450	204	1 353	1	7 008	100.0 %

Tap erstattet 2015/2016 – 2017/2018. Kilde: rovdata.no

Antall dyr erstattet og skadevolder

Art	Kalv	Okserein	Simlerein	Kjørierein	Totalt erstattet	Andel av totalt tap
Gaupe	1 453	88	837	0	2 378	32.9 %
Jerv	1 890	75	735	0	2 700	37.3 %
Bjørn	394	3	13	0	410	5.7 %
Ulv	59	1	29	0	89	1.2 %
Kongeørn	1 007	2	82	0	1 091	15.1 %
Ukjent fredet rovdyr	470	7	90	0	567	7.8 %
Totalt	5 273	176	1 786	0	7 235	100.0 %

Tap erstattet 2018/2019 – 2020/2021. Kilde: rovdata.no

N-T rbo har et totaltap av rein på 25% i gjennomsnitt siste år (kilde: Landbruksdirektoratet 2022, resursregnskapet reindrift). Dette er alt for høyt for en bærekraftig reindrift. Det er så høyt, at det anses som uforsvarlig å slippe andre typer beitedyr ut på beite med så høye tapstall. Når tapene blir så omfattende, går det ut over avlsarbeid, og det har negativ effekt på slaktevekter.

Slaktevektene påvirkes negativt både på grunn av at man ikke får bedrive godt avlsarbeid, da man må sette en mye større andel av kalven som har overlevd så langt i avl under slakteutak høst og tidlig vinter. Man må også beregne inn framtidig tap for vinteren og våren. Slaktevektene påvirkes også i stor grad av at reinen ikke får beitero på grunn av rovvilt som jager de ut av beitesonene med mest mat.

GDBT/NTR ser at uttak og skadefellinger ikke fungerer bra nok for å holde bestandene på bestandsmål for jerv og gaupe.

Bestandene ligger over bestandsmål, og det er mye tap i områder utenfor yngleområde, der det ikke skal være noen bestand av betydning.

Når det gjelder bjørn, spesielt i kalvingsland, har reindriften ikke et fungerende vern i det hele tatt. Det har ikke blitt gitt en eneste skadefelling, selv om det har vært mye bjørn inn i kalvinga som har

tatt mye rein selv om det ikke lar seg dokumentere. Ifølge skandinaviske bjørneprosjektet er drapstakten til bjørn på fjellet i det pågående forskningsprosjektet 8 ganger høyere enn i det forrige forskningsprosjektet med kalving i skogen(NINA 14.juli 2022).

NTR s konklusjoner og anbefalinger

NTR konkluderer med at rovvilttapet i Nord Trøndelag ikke har kommet ned på akseptabelt nivå med forvaltningsplanen som er gjeldende. Denne bygger på samme mal som de tidligere planer, med omtrent samme fordeling av ynglinger i fylkene som den første planen.

Etter rovviltforliket 2011 2.2.8 har rovviltnemda reg 6 har et særskilt ansvar for å ta vare på den sørsamiske tamreindriften, og må gjøre noen grep for å få ned tapet av rein til rovvilt i Nord Trøndelag.

I utgangspunktet er reindriften for en forvaltning uten sonering, og med et skadebasert uttak der det er skade på rein til rovvilt. Da vil rovviltet bli regulert til det gjør minst skade. Med dagens rovviltpolitikk der rovviltet har det sterkere vern innenfor yngleområdet enn reindriften lar dette seg ikke gjennomføre. GDBT/NTR kan ikke se at dagens forvaltning er i henhold til loven. Reindriften har beiterett i sine beiteområder, og denne retten kan ikke fortrenkes av rovvilt. Dette har også KLD sagt. Når tapene er så stabilt høye som de har vært de siste 20 årene, må rovviltnemda ta grep. Dagens sonering gir ingen forutsigbarhet for reindriften.

For å lykkes med å få ned tap av tamrein til rovvilt, må man omprioritere fordelingen av rovdyr i regionen.

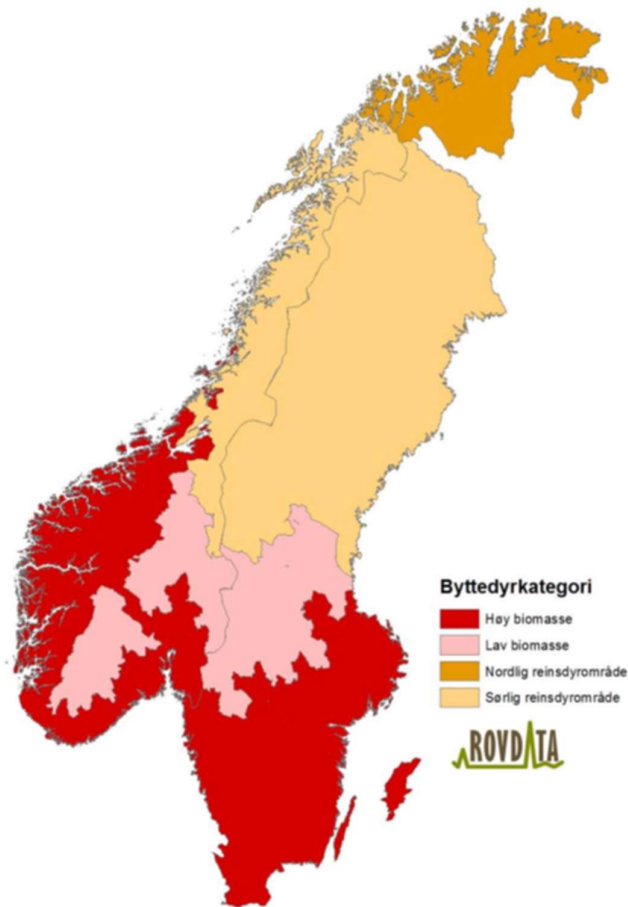
Gaupe.

Yngleområde for gaupe tas ut av tamreinområdene. Gaupe flyttes til områder med høy biomasse unntatt Nord Trøndelag og Fosen, der det er tilstrekkelig tilgang på rådyr som byttedyr til gaupe. Det er ikke tilrådelig å ha yngleområde for gaupe øst i regionen der det er liten tilgang på rådyr som byttedyr, og stor andel av tamrein som byttedyr. Dette er i tråd med NINA Rapport 1268 Evaluering av regional rovviltforvaltning.

Det vil erfaringsvis fortsatt forekomme gaupe i tamreinområdene som vil komme inn fra tilgrensende regioner og Sverige, men man kan regulere dette med jakt og skadefelling.

GDBT/NTR ser at årets jakt ble avsluttet første dag på grunn av at det ble skutt for mange gauper innenfor yngleområdet. Dette medførte som kjent til at jakta også utenfor yngleområdet ble stoppet. Om ikke hodyrkvote fjernes fra område utenfor yngleområdet, kan utsatt jaktstart i områder innenfor yngleområdet, sikre at gaupekvoten kan oppfylles utenfor yngleområdet der det ikke skal være mye gaupe.

Kart gaupe biomasse fra NINA Rapport 1280

Jerv.

Rovviltnemda grep med å innskrenke jervesonen utenfor reinbeiteområdet i 2018, har medført at det har blitt vanskeligere å få tatt ut jerv også i NT rbo. Det er ikke rovviltnemda som har beslutningsmyndighet etter 15.februar, og er heller ikke den myndighet som skal gjøre ekstraordinære uttak av restkvote.

Jerven i tamreinområdene yngler i hovedsak innenfor vår og kalvingsland til tamreinområdene i Nord Trøndelag. Store deler av yngleområdet er også innenfor yngleområde for bjørn. Bjørnebestanden har som kjent ikke oppnådd bestandsmål ennå, og det vil sansynligvis bli økende tap til bjørn i framtiden.

Derfor må jervebestanden reduseres innenfor tamreinområdet, og ikke være innenfor bjørnesonen etter byrdefordelingsprinsippet.

Bjørn

Det har hittil ikke blitt gjennomført noen effektive forebyggende tiltak mot bjørn som tar kalv i kalvingstid i Norden som lar seg gjennomføre i N-T rbo, om man ser bort fra uttak av bjørn som kommer inn i kalvingslandet under kalvinga. Rovviltnemda har ikke beslutningsmyndighet på skadefelling på bjørn, men sier i forvaltningsplanen at det skal være lavere terskel for skadefelling innenfor kalvingslandet i kalvingstid. Dette blir ikke fulgt opp av ansvarlig myndighet, som aldri har gitt skadefelling på bjørn innenfor yngleområdet for bjørn etter at de byttet navn.

Rovviltnemda må følge opp for å få gjennomført forvaltningen i forvaltningsplanen mot ansvarlige myndigheter.

NTR vil jobbe for å flytte hele, eller deler av bestandsmålet til en annen forvaltningssone uten tamreindrift, for å begrense tap av rein til bjørn.

Ulv

Det skal ikke være ulv innenfor reinbeiteområdene.

Ulv som kommer innenfor må raskt gis skadefelling på grunnnet skadepotensialet den medfører.

Kongeørn

Dagens forvaltningsmodell gir ingen myndighet til rovviltnemda til å drive skadebasert forvaltning.

- Nord Trøndelag Reinsamelag